

POTUJOČE NOVICE

IZ VSEBINE	1
VSEM SLOVENSKIM »POTUJOČNIKOM«	2
DOBITNICA ČOPOVEGA PRIZNANJA V LETU 2007	3
LJUDMILA PODLESNIK JE PRVA VOZNICA BIBLIOBUSA V SLOVENIJI	4
V LJUBLJANI DOČAKALI NOV BIBILIOBUS	5
ROUTE 73	6
AVTOMATIZIRANA IZPOSOJA NA BIBLIOBUSU KNJIŽNICE OTONA ŽUPANČIČA	7
POTUJOČE NOVICE	8
STROKOVNO POSVETOVANJE IN SREČANJE 2008	8

letnik 2

številka 4

Ljubljana, december 2007

Vsem slovenskim "potujočnikom!"

Sreča zjutraj in sreča zvečer,
sreča vsak dan splete naj leto!
Leto začeto znova naj spleta
srečo začeto do konca naj leta!

Čas mineva in v nas pušča upanje, da bo vse slabo, kar se nam je zgodilo v tem letu odnesel s seboj, dobro in lepo pa v naslednjem letu vsaj podvojil. Proti koncu leta se vsak izmed nas malce zamisli in v sebi naredi neke vrste obračun. Seštejajo se pozitivne in negativne stvari, pod črto pa ostane večna obljuba, drugo leto bom boljši, bolj prijazen, tudi s tistimi, ki so mi v tem letu zagrenili kakšen dan.

Ker naše življenje je le eno, enkratno in neponovljivo. Živimo ga kot ga znamo in kakor nam je bilo dano. Vanj vlagamo svojo življenjsko energijo, ki je lahko pozitivna in nam daje voljo, čim bolje živeti, ali negativna, ki jemlje moč nam in vsem okrog nas! Naša pozitivna energija je tista, ki nam v najtežjih trenutkih naredi življenje znosno, da lahko premostimo vse hudo, ki nas v določenem trenutku doleti, hkrati pa nam vliva voljo za naprej. Iz izkušenj vem, da življenje zna vračati lepo in te krepiti, če ga poskušamo živeti tako, da imamo radi sebe in druge! V prihodnost, kakršna se nam pač obeta, moramo gledati jasno in z optimizmom. Veliko stvari je, s katerimi si polepšamo dan, prijeten dom, v katerega se po napornem dnevu vedno znova radi vračamo, družina, ki deli z nami vse dobro in slabo, tisti pravi prijatelji, ki se znajo z nami veseliti, jokati, v pravem trenutku, ko z nami ni več mogoče živeti, pa nam povedati, kar nam pač gre.

Ničesar ne zavračajmo, kar nam lahko obogati življenje, najsi bo to dober film, gledališka predstava, dobra knjiga ali pa en lep sprehod, ko se v mislih srečamo z vsemi, ki so nam dragi, in jih pogrešamo.

Potujoči knjižničarji smo pravzaprav srečni ljudje! Polni smo pozitivne energije! Neizmerno radi imamo svoj poklic in zmeraj, ko se odpravimo na pot do svojih bralcev, pustimo med njimi delček svojega srca, ki nam ga ob prihodnjem obisku vrnejo skozi nasmeh, v toplem stisku rok in v besedah: "Samo, da ste spet prišli!"

Skozi vsa ta leta mojega "potujočništva" sem spoznala, da je v vseh potujočih knjižničarjih neizmerno veliko srčnosti in ljubezni, tako do knjige, kot do bralcev. Spoznala sem ljudi, ki se s svojim delom in enkratno osebnostjo zasidrajo v nas, ki s svojo iskrenostjo in nenarejenostjo, tenkočutnostjo in razumevanjem ljudi, pustijo neizbrisne sledove, ki so dragoceni vsem nam.

Srečna sem, da opravljam takšen poklic, kjer srečujem mnogo ljudi, ki so postali moji prijatelji ter prijatelji knjige in knjižnice. Biti knjižničarka v potujoči knjižnici je najboljša, kar se mi je zgodilo.

Naši bralci niso le obiskovalci potujoče knjižnice, ampak so prijatelji, ki z nami delijo veselje in smeh, hkrati pa v nas najdejo razumevanje in sočustvovanje ter ramo, na katero se lahko naslonijo, ko jim je hudo.

"Potujočniki" smo si edini, da so naši bralci pravi knjižni molji, izredno prijazni in dobre volje in za nas ni lepšega kot to, da se vsak dan, vedno znova podamo na pot skozi vse te čudovite kraje naše dežele, da se z njimi srečamo.

Naše poti se vijejo iz Goriškega pa skoraj do Pirana in nas družijo. Spremljajo nas razne anekdote, vesele in žalostne. Seveda se zgodi tudi to, da nas nekateri omalovažujejo, žalijo, naše delo zaničujejo, da ga imajo za nekaj nepomembnega, da nas "ne bi treba bilo!" Vendar nas to ne ustavi! Cenimo svoje delo in cenimo sebe! Saj kdor ne ceni sam sebe, tudi drugih ne zna, ne more ali noče.

Veselimo se vsakega novega bibliobusa, ker vemo, da potujoči knjižničarji opravljamo pomembno in odgovorno poslanstvo, saj je še vedno preveč ljudi, ki jim je dostop do knjige onemogočen ali pa težko dostopen. Poslanstvo potujoče knjižnice, ki ga opravljamo po naši deželi, je v tem, da znamo s svojim pristopom osvojiti srca bralcev, in jih združevati, tako da je naš bibliobus shajališče vseh tistih, ki imajo radi knjigo in soljudi. In takih shajališč ni nikoli preveč!

Trs Ksenija
Maribor

DOBITNICA ČOPOVEGA PRIZNANJA 2007: Mojca Andoljšek iz Knjižnice Mirana Jarca v Novem Mestu

Pogovor je pripravila Barbara Cesar

V Sekciji za potujoče knjižnice se trudimo, da bi med Čopovimi nagrajenci in dobitniki Čopovih priznanj imeli tudi tiste, ki prihajajo iz vrst potujočih knjižničarjev. Kronološko si nagrajenci sledijo tako:

Dobitnica Čopove diplome:

Leta 1995 Pugelj Nika, Knjižnica Otona Župančiča Ljubljana (vodja potujoče knjižnice)

Dobitniki Čopovih priznanj:

Leta 2000: Kocina Vasiljka, Goriška knjižnica Franceta Bevka (vodja potujoče knjižnice)

Leta 2000: Florjančič Vita, Osrednja knjižnica Kranj (kolekcijska zbirka)

Leta 2001: Šavel Karel, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota (vodja potujoče knjižnice)

Leta 2002: Stipič Anton, Mariborska knjižnica (voznik potujoče knjižnice- tehnično osebje)

Leta 2003: Kajzovar Vladimir, Knjižnica Ivana Potrča, Ptuj

Leta 2005: Miran Treplak, Goriška knjižnica Franceta Bevka (voznik potujoče knjižnice- tehnično osebje)

Leta 2007: Mojca Andoljšek, Knjižnica Mirana Jarca Novo Mesto

Letos je Sekcija za potujoče knjižnice prvič podala predlog in vložila nominacijo za Mojco Andoljšek, ki je v Knjižnici Mirana Jarca zaposlena že od leta 1987, od tega 19 let v enoti potujoče knjižnice. Bili smo uspešni in zato smo se v uredništvu Potujočih novic odločili, da objavimo z njo kratek pogovor.

Mojca, kdaj in kako te je pot pripeljala od učiteljice razrednega pouka v knjižnico?

Po 14-ih letih dela s prvošolčki mi je odpovedala glasilka. Ravno takrat, ko so mi povedali, da ne bom mogla več opravljati poklica, ki sem si ga od vedno želela, so v Knjižnici Mirana Jarca razpisali novo delovno mesto. Javila sem se na razpis in bila oktobra 1987 sprejeta na delovno mesto izposojevalke-informatorke na oddelku za odrasle.

Kdaj ste v Knjižnici Mirana Jarca v Novem Mestu začeli s potujočim knjižničarstvom, kako se spominjaš teh začetkov?

Novomeška knjižnica je prvi bibliobus dobila leta 1978. Jaz sem se s potujočo knjižnico prvič srečala leta 1988, ko sem bila po opravljenem strokovnem izpitu, prerazporejena vanjo. Nisem poznala dela, niti nisem vedela kakšne težave in napore spremljajo potujoče knjižničarje. Samo vzdušje in delo

sem takoj vzljubila, saj je bilo veliko bolj razgibano kot na oddelku za odrasle in veliko bolj podobno delu v šoli.

Kako ocenjuješ delo, poslanstvo potujočih knjižničarjev? Kaj se ti zdi bistveno pri našem delu?

Opravljamo pomembno poslanstvo. Nemalokrat smo tudi socialni delavci, sogovorniki in poslušalci tistih, ki jim je obisk knjižnice edini kulturni dogodek in jim ne pomeni samo izposojajo knjig.

V novomeški knjižnici ste se pred leti odločili, da staro potujočo knjižnico postavite v romsko naselje. Kako ste se lotili tega projekta, kakšen je bil odziv Romov, kako zdaj tam poteka izposoja?

Leta 1999 smo v naši knjižnici pričeli s projektom Življenje brez predsodkov ali Romi kot ciljna skupina uporabnikov KMJ. Izrabljeni bibliobus smo stacionirali v romskem naselju, opremili z gradivom - primernim stopnji romske pismenosti. Izposoja v tej enoti pod mojim mentorstvom vodi romkinja, kar je zaradi nepoznavanja jezika zelo potrebno. Trenutno je v enoti okrog 2.800 kosov knjižnega in neknjižnega gradiva, odprta je 5 dni v tednu in vseskozi dobro obiskana.

Od vsega začetka sodeluješ tudi v sekciji za potujoče knjižnice? Kako se spominjaš vseh skupnih druženj, strokovnih srečanj in ekskurzij? Se tudi potujoče knjižnice, naše delovanje, organizacija, med seboj razlikujemo?

Delovanje potujočih knjižnic se prav nič ne razlikuje. Vsi se spopadamo z istimi problemi in zato so naša strokovna srečanja še kako potrebna. Izmenjujemo izkušnje, razrešujemo strokovne in tehnične zastoje, ki se pojavljajo pri našem delu in spoznavamo delovanje kolegov v tujini. Na druženja in ekskurzije me vežejo lepi spomini. Največkrat pa se spominim na naše tretje srečanje, ko smo se z vsemi slovenskimi bibliobusi v konvoju pripeljali na Bled.

Foto: Barbara Cesar

Mojca Andoljšek na Bledu po podelitvi Čopovih priznanj

Kje, na katerih področjih vidiš šibke točke potujočih knjižničarjev. Kje so naše največje prednosti in kje slabosti?

Prednosti? Mogoče pristnejši stik z bralci; zavedanje, da nas ljudje težko pričakujejo, nas cenijo in imajo radi. Slabosti? Premalo ovrednoteno in plačano težko terensko delo. Vsa prizadevanja (tudi v okviru sekcije), da bi to spremenili in bili vsaj za »kanček« več plačani kot »stacionarni knjižničarji«, so bila do sedaj zama.

Pravijo, da je biti potujoči knjižničar tako specifično delo, da imaš le dve možnosti: ali ti ni všeč in zdržiš le nekaj let, ali pa ostaneš potujoči knjižničar za vedno. Se s tem strinjaš? Če gledaš nazaj, bi se odločila enako kot si se? Če bi imela možnost izbire: bi raje delala v potujoči ali v stacionarni knjižnici?

Da ta trditev drži dokazuje to, da sem »potujočnica« že 19 let. Če pomislim na pozitivne in lepe stvari, ki so se mi v teh letih zgodile, bi se zagotovo spet odločila za delo v potujoči knjižnici.

Koliko ti še manjka do upokojitve in ali se boš potem še kdaj odzvala našemu povabilu na skupna druženja?

Čez slabi dve leti se bom upokojila in zaradi razmer kakršne so trenutno v novomeški potujoči knjižnici (ukinjanje postajališč in skrb za obstoj delovanja bibliobusa), nestrpnost odštevam dneve.

Če mi bo zdravje dopuščalo in mi ne bo zmanjkovalo časa, kot pravijo vsi upokojenci, se bom rada udeležila srečanj in druženj.

Kadar imaš čas, kakšne knjige rada bereš?

Knjiga me je vedno privlačila in veliko berem za svojo dušo, malo pa tudi zaradi svetovanja vedoželjnim uporabnikom. Prebiram prav vse zvrsti, le fantastiki se izogibam.

Ljudmila Podlesnik je prva voznica bibliobusa v Sloveniji

Pogovor sta pripravili: Barbara Cesar
Mojca Gomboc

Na Finskem in v drugih skandinavskih deželah je običajno, da za krmilom potujoče knjižnice- bibliobusa sedi ženska. V Sloveniji smo pred letom in pol dobili prvo damo, ki ne le da izposoja in ureja knjige, ampak tudi vozi bibliobus. V knjižničarstvu je razmerje med ženskami in moškimi že lep čas krepko na strani žensk. V Mariboru so se odločili za spremembo in Ljudmili Podlesnik dali v roke volan bibliobusa, ki je doslej vedno pripadal moškim voznikom. Zakaj pa ne?

Ni ravno pogosto, da bi ženske vozile avtobuse in tovornjake. Kako to, da si se odločila postati voznica?

Že od malih nog občudujem vsa vozila. Tako sem do danes vozila že vsa mogoča: od kolesa, mopeda, motorja, traktorja,

avta, kamiona in avtobusa. Ta srčna želja se mi je uresničila. Prav tako pa tudi ta, da sem rada med otroki, zato sem po poklicu tudi vzgojiteljica.

Foto: Barbara Cesar

Ljudmila Podlesnik je prej vozila tovornjak, danes je del mariborske potujoče ekipe

Kako reagirajo ljudje, ko jim poveste, da vozite avtobus? Vas motijo pripombe na račun žensk, češ, da niso dobre voznice in da ne znajo parkirati?

Ja, včasih me kakšen moški preseneti s kakšno »neumestno« pripombo (češ kje sem le kupila izpit in podobno), a takšni opazki ne posvečam pozornosti in me preprosto ne gane. Samo nasmejim se in rečem: »Točno tako je kot ste rekli. Prav imate!«

Kaj in kje si vozila preden si se pridružila ekipi potujoče knjižnice v Mariboru?

Leta 1980 sem vozila pri podjetju Henkel manjši tovornjak, nato sem deset let vozila v mestnem avtobusnem prometu in ko se mi je ponudila možnost v Mariborski knjižnici, sem takoj brez premisleka odšla v novo službo, predvsem zaradi knjig, ki so od nekaj moja velika strast.

Koliko časa si že pri potujoči knjižnici in kako se delo razlikuje od prejšnjega?

Sedaj sem že leto in pol zaposlena kot voznica in knjižničarka v Potujoči knjižnici. Za razliko od prej, sedaj ni več toliko vožnje, saj je več dela povezanega s poklicem knjižničarja in sem dve tretjini časa med knjigami.

Kako kot voznica ocenjuješ delo v potujoči knjižnici in kakšno je tvoje delo?

Delo je kar naporno in zahtevno, ker se takoj po vožnji »prelevim« v knjižničarko in sedem za računalnik ali pospravljam knjige v skladišču.

Ali zdaj, ko si v knjižnici več bereš?

Ugotavljam, da imam sedaj manj časa za branje, ko sem obkrožena s knjigami, kot prej, ko sem bila samo tedenska obiskovalka knjižnice.

Imate kdaj težave s parkirnim prostorom, ali vas kdaj zaparkirajo?

Ja, tudi s parkiranjem je velikokrat mnogo problemov in moramo že zelo zgodaj na pot, včasih že ob tri četrt na sedem, da še najdemo prostor za naš bibliobus (predvsem blizu šol in vrtcev). Če pa nas kdaj zaparkirajo, je posledica seveda zamuda na naslednje postajališče.

Ste imeli v času ko voziš potujočo knjižnico že kakšno okvaro, se vam je pripetila kakšna nesreča, ali ste recimo padli v gnečo, da niste pravočasno prispeli na postajališče?

Vse to se je že zgodilo, od gneče na cesti in zastojev ter zamud. Prav tako pa tudi nesreča, ki se je na srečo končala samo z manjšo poškodbo na vozilu.

Ste že kdaj odpovedali teren zaradi npr. slabega vremena, snega, slabo pluzenih cest, okvare na vozilu?

V tem času, odkar sem na bibliobusu, zaradi snega nismo odpovedali nobene vožnje, pač pa so nam nagajali računalniški škrtki in je odpadlo pred časom kar devet postajališč.

To poletje smo sicer imeli vozilo v kompletnem popravilu in smo veliko stvari obnovili in popravili, a zob časa se pokaže tam, kjer se najmanj nadejaš (npr. zamenjava ključavnice na vratih ...).

Za konec pa vsem svojim potujočim sodelavcem in bralcem želim predvsem mnogo srečnih in uspešnih dni v prihajajočem letu 2008!

ostalim mestom v Sloveniji, ki imajo sodoben bibliobus in nudi takšne storitve, kot jih ponujajo stacionarne knjižnice.

Foto: Aleš Klemen

Nov bibliobus je dostopen tudi invalidom

V Ljubljani dočakali nov bibliobus

Barbara Cesar

Bibliobusna služba v Ljubljani deluje od oktobra, leta 1974. Od takrat pa do danes so bila zamenjana tri namensko izdelana vozila- bibliobusi. V letošnjem oktobru smo v Ljubljani končno zamenjali star in dotrajan avtobus z novim. Živo rdeča barva in pravljčni junaki so prepoznavni znak nove ljubljanske potujoče knjižnice. Vozilo je Irisbus- Iveco, izdelali so ga v podjetju Dumida v Mariboru, poslikal pa slikar Bine Skrt.

Bibliobus omogoča avtomatizirano izposajo, dostop do interneta in e-pošte za uporabnike, iskanje gradiva po katalogu, multifunkcijski tiskalnik/fotokopirni stroj ter ima tudi dvigalo za invalide. S tem se je Ljubljana pridružila

Prvič smo se z novim odpeljali na pot v torek, 23. oktobra 2007. Želeli smo si prej, vendar je bilo potrebno vse knjige preseliti iz starega v novo vozilo, preveriti ali je gradivo opremljeno z nalepkami s črtno kodo, ga označiti in šele nato postaviti na police. Nekoliko smo bili v zadregi, saj v novem avtobusu ni toliko prostora za gradivo in treba je bilo sklepati kompromise. Odločili smo se, da damo prednost gradivu za otroke in mladino zato smo temu namenili zadnji-večji del prostora. V prvem delu je postavljeno leposlovje za odrasle ter strokovno gradivo. Za hitrejšo izposajo smo že prej natisnili nove izkaznice in tako preprečili preveliko zmešnjavo in gnečo ob izposoji in vračanju. Predvidevamo, da se bo v približno letu dni vrnilo gradivo izposojeno »na listke«, ter popolnoma opremilo celotno knjižnično zbirko.

V mesecu dni vožnje z novim bibliobusom je šlo z nami na teren kar nekaj novinarjev, večina pa je prišla na našo uradno otvoritev, ki je bila 28.11.2007. Na trgu pred Mestno hišo nas je pozdravil župan mesta Ljubljane Zoran Janković in podžupan Janko Möderndorfer.

Po slovesni otvoritvi in kratkem kulturnem programu, je bil čas za ogled avtobusa, vprašanja in radovedne poglede

meščanov, ki so si na skrivaj ogledovali živo rdeč avtobus, parkiran tam, kjer so pred nedavnim zaprli cesto za ves promet.

Foto: Barbara Cesar

Župan MOL Zoran Jankovič, podžupan MOL Janko Möderndorfer in direktorica KOŽ Vilenka Jakac Bizjak v novem bibliobusu

Kljub temu, da je bila otvoritev v sredo, kar je za potujoče knjižničarje sila neugoden dan, so se »krsta« novega bibliobusa udeležili tudi potujoči knjižničarji iz Maribora, Novega Mesta, Ajdovščine, Nove Gorice, Tržiča. Ob tej priložnosti se ljubljanski potujočniki vsem zahvalujemo za podporo, darila in spodbudne besede za dobro in dolgo delovanje bibliobusa. Prav tako se zahvaljujemo vsem, ki niste utegnili priti, a ste nam zaželeli dobre želje in obljubili, da se ob prvi priliki vidimo.

Lahko rečem, da je za Knjižnico Otona Župančiča- enoto potujoča knjižnica naporno a vendar uspešno leto, ki smo ga okronali s pridobitvijo novega vozila. Po letniku izdelave bibliobusa (1995) bi bila naslednja v vrsti za zamenjavo Lavričeva knjižnica Ajdovščina. Po tradiciji bi v Ljubljani morali predati miniaturni avtobus naslednjemu, vendar smo ga začasno obdržali- predvsem zaradi novega načina sofinanciranja MzK, ki razpisuje sredstva za potujoče knjižnice na dve leti za dva projekta. To pomeni, da bomo prihodnje leto na srečanju v Brežicah, če bo po sreči, lahko predali dva avtobusa.

Route 73

Boris Zgonc

Čas dogajanja: Miklavžev četrtek, 06.12.2007
Kraj dogajanja : Metelkova mesto

*Povej mi kolo,
kam oblaki pljujo,
kam ptice lete,
kam vode teko,
kam človek gre.*

-Oton Župančič-

Pesnik, katerega ime nosi osrednja ljubljanska knjižnica s svojo enoto Potujočo knjižnico, z uvodnimi besedami kolo-plujo- lete- teko- gre poudarja eno temeljnih človekovih kategorij – gibanje, premikanje, menjanje, spreminjanje. Tudi in predvsem idej. Gibljivost možganskih vijug prinaša drugačne, ekonomsko podprtemu vsakdanjiku velikokrat nasprotujoče rešitve. Sprejemljivost in podpora je tisto, kar imenujemo širina razumevanja.

Kaj se je torej dogajalo na Miklavžev četrtek v centru ljubljanske subkulture?

Knjižnica Otona Župančiča je podarila star bibliobus – vozilo ljubljanske Potujoče knjižnice, gibajoče knjižnice, ki je 15 let obiskovala 43 postajališč v MO Ljubljana in primestnih občinah- avtonomnemu kulturnemu centru Metelkova mesto. Zadnja postaja - Route 73 bibliobusa, je postal prostor imenovan park Metelkova.

Foto: Aleš Klemen

Bibliobus je dobil nov prostor, vendar ohranil svojo vlogo-ostaja knjižnica.

To je urejen in z dvometrsko vratno ograjo, narejeno iz odpadlih in zapuščenih koles zagrajen prostor, kjer bodo bibliobusu družbo delale klopi in skulpture umetnikov, delujočih v AKC Metelkova Mesto. Park je projektno delo študentov pod mentorstvom akademskega kiparja Marka A. Kovačiča. Društvi, ki sta nova skrbnika vozila/knjižnice sta: KUD Anarhiv in KUD Mreža.

Škratovi čitalnici, Lezbični knjižnici, Knjižnici Mirovnega instituta, Knjižnici Stripburger in Knjižnici SCCA se je s svojo specifičnostjo pridružila nova knjižnica.

Miklavžev četrtek 6. decembra 2007 ob 20.00 uri in nekaj zamude, je bila slavnostna primopredaja bibliobusa na njegovi zadnji postaji Route 73- Metelkova mesto. Hkrati je bil na ogled tudi nov bibliobus, ki se bo odslej potepal po že poznanih poteh Potujoče knjižnice- enote knjižnice Otona Župančiča. V prostorih kluba društva YHD je bila istočasno odprta dokumentarna razstava ob 33. letnici delovanja ljubljanske Potujoče knjižnice.

Foto: Aleš Klemen

Ob primopredaji bibliobusa Metelkovi mestu so pripravili dober kulturni program

Zanimivost programa so, ob pojasnjevalnih in zahvalnih govorih z obeh strani, popestrili ognjeni akrobati, projekcija filma Plan B – kjer nastopa vozilo knjižnica, dobra glasba in kuhano vino, ki je uspešno preganjalo mrz. Veliko zanimivih in prijetnih obiskovalcev je po ogledu programa in obeh vozil, odšlo v prostore kluba društva YHD na sproščene pogovore in ogled razstave o Potujoči knjižnici. Celotno dogajanje je bilo medijsko pokrito z neposrednim javljanjem legendarne radijske postaje radio Študent.

Tako smo »drugačili« dosednji način prenehanja delovanja bibliobusov. Ne s prodajo in ne z razrezom. Ostal bo tisto, čemur je bil in je namenjen – knjižnica.

Avtomatizirana izposoja na bibliobusu Knjižnice Otona Župančiča

Miha Žitko

Že na premierni vožnji sem ugotovil, da je bil skrajni čas, da je tudi bibliobus ljubljanske regije prešel na avtomatizirano izposajo. Na izposoji v knjižnici sem delal 5 let preden sem dobil zaposlitev na mestu vzdrževalca sistema v Knjižnici Otona Župančiča. Nikoli si nisem mislil, kako zamudno je lahko vlaganje kupa listkov v še večji kup knjig v primerjavi z lahkotnostjo in hitrostjo dela s COBISS/Izposajo.

Moja pomoč na bibliobusu je bil zadnji korak ob prehodu na novo, avtomatizirano izposajo našega novega bibliobusa. Bibliobusarjem sem namreč obljubil, da jih bom v prvem mesecu obratovanja novega bibliobusa spremljal na terenu in jim pomagal tako s COBISS/Izposajo, ki je še niso čisto osvojili, kot tudi ob morebitnih zapletih z računalniško opremo, ki je zaposleni v Potujoči knjižnici še niso bili čisto navajeni. Tako sem v prvem mesecu skoraj vsak dan skupaj z njimi odšel na teren, kjer sem jim pomagal ob zapletih, sproti pa sem jim še pomagal pri vračanju gradiva, ki je so ga imeli bralci sposojenega še po starem sistemu na listke.

Že ko so načrtovali avtobus, so se zaposleni Potujoče knjižnice odločili, da bo na avtobusu računalniška izposoja, ki bo potekala na stacionarnem računalniku, za brskanje po internetu, bazi podatkov COBISS ter uporabo ostalih aplikacij pa bosta na voljo dva prenosna računalnika. Eden v sprednjem delu, drugi v zadnjem delu avtobusa. Na računalnik za izposajo je priklopljen še toplotni tiskalnik za tiskanje računov ter čitalec črtnih kode, s katero so opremljene vse knjige na avtobusu. Na vseh treh računalnikih je naložen operacijski sistem Windows XP, Microsoft Office ter programi za pregledovanje multimedijskih vsebin (poslušanje glasbe, gledanje filmov). Dokumente lahko iz vseh treh računalnikov natisnejo na HP-jev multifunkcijski tiskalnik Laserjet 3050, ki poleg tega v avtobusu služi še kot fotokopirni stroj.

Da na avtobusu deluje COBISS/Izposoja skrbi strežnik Alfa na katerem je lokalna baza potrebna za delovanje izposoje ter COBISS/OPAC. IZUM nam je sicer predlagal, da se namesto Alfe na avtobusu odločimo za dostop do COBISS/Izposoje preko povezave UMTS direktno na strežnik LJGW. Na ta način bi bili podatki o zalogi, ki jih vidimo na COBISS/OPACU v avtobusu, na internetu ter v ostalih knjižnicah ažurni. V ta namen smo poleti opravili meritve na vseh točkah, kjer se ustavi bibliobus in ugotovili, da je pokritost z UMTS in GSM signalom tako slaba, da smo se na koncu odločili da bo na avtobusu nameščena Alfa. Alfi ter računalniku za izposajo neprekinjeno delovanje omogoča sistem za neprekinjeno napajanje.

Strežnik ter računalniki so v mrežo povezani preko Linksysovega usmerjevalnika WRT54G3G, ki ima poleg tega, da skrbi, da ima vsak računalnik svoj IP naslov, še nalogo povezovanja z internetom preko UMTS povezave, požarnega zidu ipd. Ko je bibliobus parkiran v garaži usmerjevalnik skrbi še za povezavo v lokalno omrežje KOŽ ter preko glavnega KOŽevega usmerjevalnika v internet. Razlog, da je avtobus na internet priključen tudi medtem, ko stoji v garaži je predvsem v tem, da se vsak večer po prihodu s terena, izvaja uskladitev podatkov med lokalno bazo na Alfi bibliobusa ter med strežnikom LJGW, na katerem je celotna baza podatkov KOŽ. Sinhronizacijo se zažene ročno, izvajati pa se mora po zaprtju vseh enot naše knjižnice.

Po mesecu in pol smo ugotovili, da so naši bibliobusarji kos vsej novi tehnologiji na avtobusu, obvladajo avtomatizirano izposajo in so pripravljene da se brez pomoči podajo v širno okolico Ljubljane.

Potujoče novice

Barbara Cesar

Sekcija za potujoče knjižničarstvo pri ZBDS je na seji predsedstva, ki je bila oktobra na Bledu izglasovalo Barbaro Cesar iz Knjižnice Otona Župančiča za predsednico sekcije, za člane izvršnega odbora pa Mojco Andoljšek iz Knjižnice Mirana Jarca v Novem Mestu, Mojco Gomboc iz Mariborske knjižnice, Vero Božič iz Lavričeve knjižnice v Ajdovščini, Tjašo Mrgole Jukič iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj ter Karla Šavla iz Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota. Predsednica Stepišnikovega sklada za leto 2007-2009 ostaja Mojca Gomboc.

V letu 2007 smo imeli dva sestanka sekcije, predstavili smo se v spominskem zborniku ob 60-letnici delovanja ZBDS ter ohranjamo izdajo časopisa Potujoče novice. V letu 2008 načrtujemo tiskanje IFLA standardov za potujoče knjižnice in strokovno posvetovanje in srečanje potujočih knjižničarjev.

Stepišnikov sklad v letu 2007 ni objavil razpisa za sredstva Stepišnikovega sklada, zato se bo znesek iz članarin lanskega in letošnjega leta prenesel v leto 2008.

V letu 2008 bo v britanski reviji za potujoče knjižničarstvo Service Point, ki bo hkrati tudi jubilejna 100. številka, objavljena fotografija in članek o novem ljubljanskem bibliobusu. To je vsekakor pomemben dogodek, ki bo pripomogel k prepoznavnosti dela slovenskih potujočih knjižničarjev.

Foto: Miha Žitko

Člani izvršnega odbora Sekcije za potujoče knjižničarstvo 2007-2009: (z desne) Barbara Cesar, Mojca Andoljšek, Vera Božič, Mojca Gomboc. Manjkata: Tjaša Mrgole Jukič in Karel Šavel

Strokovno posvetovanje in srečanje Potujočih knjižnic bo 27.6-28.6.2008 v Brežicah

Barbara Cesar

Prihodnje leto Sekcijo za potujoče knjižnice ponovno čaka velik zalogaj- organizacija strokovnega posvetovanja in srečanja potujočih knjižnic. Na zadnjem sestanku Sekcije za PK smo soglasno sprejeli sklep, da bo srečanje v petek, 27.6. in v soboto 28.6. 2008 v Brežicah.

Sekcija za potujoče knjižnice in knjižnica Brežice bosta organizirali dvodnevni strokovni in družabni dogodek. Rdeča nit strokovnega dela bo Potujoča knjižnica med družbo in tehniko. Slišati bo mogoče prezentacije dobrih praks doma in na tujem, imeli bomo voden ogled po novi brežiški knjižnici ter ogled in izbor naj potujoče knjižnice 2008.

Foto: Barbara Cesar

Brežiška knjižnica bo gostiteljica strokovnega posvetovanja In srečanja potujočih knjižnic 2008.

**ZVEZA BIBLIOTEKARSKIH
DRUŠTEV SLOVENIJE**

Potujoče novice - časopis Sekcije za potujoče knjižnice
Letnik 2 (2007), številka 4
Izdaja: ZBDS Sekcija za potujoče knjižnice
Urednica: Barbara Cesar
Sodelavci: Ksenja Trs, Boris Zgonc
Tehnično oblikoval: Miha Žitko
Naklada: 70 izvodov

Letn. 1 (2006) št. 2

